

“Fab Dafydd, trugarha wrthyf!”

Eneiniad y claf a rhoi olew ac angen



Cymun Bendigaid ar Gân

Gŵyl Ddewi

27 Chwefror 2022 am 9.15am



Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor



Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.



Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnwll o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobaith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobaith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoi ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau — ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwrando ar
ddarlleniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw: geiriau
o obaith ac addewid y Nadolig hwn.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhالياeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llu'r nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✠. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip coch**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

O'r Ddarllenfa

Pob wythnos, anfonir ebost "O'r Ddarllenfa" at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Mae tanysgrifwyr hefyd yn derbyn diweddariadau am ddigwyddiadau a gweithgareddau arbennig. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR isod i dudalen we "O'r Ddarllenfa", a thanysgrifiwch ar waelod y dudalen, neu ewch i cadeirlan.eglwsyngnghymru.org.uk/Darllenfa/



Plant a theuluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â thema'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Hygyrchedd

Mae dolen glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

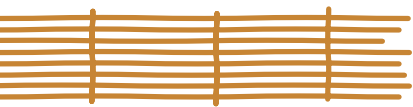
Mae copïau print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Trefn y gwasanaeth



Rhagarweiniad ar yr organ

Folk Tune, Percy Whitlock (1903-1946)

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch



Cynnull

Eryn



Molwn di, O Dduw ein tadau,
uchel ŵyl o foliant yw;
awn i mewn i'th byrth â diolch
ac offrymwn ebyrth byw;
cofiwn waith dy ddwylo arnom
a'th amddiffyn dros ein gwlad;
tithau, o'th breswylfa sanctaidd,
gwêl a derbyn ein mawrhad.

Ti â chariad Tad a'n ceraist
yn yr oesoedd bore draw,
o dywyllwch i oleuni
fe'n tywysaist yn dy law;
cawsom di ymhob cenhedlaeth
fel dy enw'n gadarn lôr,
cysgod gwell na'r bryniau uchel
ac na chedyrn donnau'r môr.

Cudd ni eto dan dy adain
a bydd inni'n fur o dân,
tywys di ein tywysogion
megis gynt â'th Ysbryd Glân;
pâr i'n cenedl annwyl rodio
yn dy ofn o oes i oes
gyda'i ffydd yng ngair y cymod,
gyda'i hymffrost yn y Groes.

Geiriau

Eifion Wyn (Eliseus Williams; 1867-1926)

Cerddoriaeth | "Blaenwern"

William Penfro Rowlands (1860-1937)

Parhawn ar ein traed tan ddiwedd y Weddi Gasgl

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.
Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

"Yr oedd y rhai ar y blaen yn ei geryddu ac yn dweud wrtho am dewi; ond yr oedd ef yn gweiddi'n uwch fyth, 'Fab Dafydd, trugarha wrthyf.'"

Cyffes

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaid er gogoniant i Dduw,
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

ni sy'n methu â gweld arllwysiad calon Duw
mewn cread, cymuned a chymydog;

ni sy'n methu â dilyn Crist yn ein calonnau
mewn gweddi, defosiwn a chariad allblyg.

ni, er ymhell, y dygir ein calonnau i goflaid Duw
drwy air, sagrafen a gras.

Cyd-weddiwn.

**Dad nefol,
yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.**

**Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.**

**Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio
ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.**

Amen.

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthyfch,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

Amen.

Kyrie eleison

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Arglwydd, trugarha. Crist, trugarha.

Arglwydd, trugarha.

Cerddoriaeth

Cymun ar Emyrn-Donau Cymreig, Joe Cooper

Parhawn ar ein traed

Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

Hollalluog Dduw, a elwaist dy was Dewi, yn dy gariad at dy bobl, i fod yn oruchwyliwr ffyddlon a doeth ar dy ddirgeleddau: yn drugarog caniatâ fod i ni, gan ddilyn purdeb ei fuchedd a'i sêl dros holl Efengyl Crist, dderbyn gydag ef dy wobr nefol; trwy'r un Iesu Grist ein Gwaredwr.

Amen.

Eisteddwn

Gair

Salmyddiaeth



W Dewch, ymwrolwch yn eich rhan,
gwna'ch calon eiddil wan yn gref.

R Dewch, ymwrolwch yn eich rhan,
gwna'ch calon eiddil wan yn gref.

Mor helaeth yw dy ddaioni sydd ynghadw gennyt i'r rhai sy'n dy ofni, ac wedi ei amlygu i'r rhai sy'n cysgodi ynot, a hynny yng ngŵydd pawb!

Fe'u cuddi dan orchudd dy bresenoldeb rhag y rhai sy'n cynllwyn; fe'u cedwi dan dy gysgod rhag ymryson tafodau.

R Dewch, ymwrolwch yn eich rhan,
gwna'ch calon eiddil wan yn gref.

Bendigedig yw'r Sanctaidd Un a ddangosodd ei ffyddlondeb rhyfeddol ataf yn nydd cyfyngder.

Yn fy nychryn fe ddywedais, “Torrwyd fi allan o’th olwg.” Ond clywaist lef fy ngweddi pan waeddais arnat am gymorth.

R̥ Dewch, ymwrolwch yn eich rhan, gwna’ch calon eiddil wan yn gref.

Carwch Dduw, ei holl ffyddloniaid. Y mae Duw yn cadw’r rhai ffyddlon, ond yn talu’n llawn i’r rhai balch.

Byddwch gryf a gwrol eich calon, yr holl rai sy’n disgwyl wrth Dduw.

R̥ Dewch, ymwrolwch yn eich rhan, gwna’ch calon eiddil wan yn gref.

Salm 31:19-24

Cerddoriaeth

Sam Jones

Darlleniad

Darlleniad o Lyfr Genesis.

Yn y dyddiau hynny: Llefaroedd Duw wrth Noa a’i feibion, a dweud, “Dyma fi’n sefydlu fy nghyfamod â chwi ac â’ch had ar eich ôl, ac â phob creadur byw gyda chwi, yn adar ac anifeiliaid, a’r holl fwystfilod gwyllt sydd gyda chwi, y cwbl a ddaeth allan o’r arch. Sefydla fy nghyfamod â chwi, rhag torri ymaith eto bob cnawd trwy ddyfroedd dilyw, na bod dilyw arall i ddifa’r ddaear.” A dywedodd Duw, “Dyma a osodaf yn arwydd o’r cyfamod yr wyf yn ei wneud â chwi ac â phopeth byw gyda chwi tros oesoedd di-rif: gosodaf fy mwa yn y cwmwl, a bydd yn arwydd cyfamod rhyngof a’r ddaear. Pan godaf gwmwl ar y ddaear bydd bwa yn ymddangos yn y cwmwl, a chofiaf fy nghyfamod rhyngof a chwi a phob creadur byw o bob math, ac ni ddaw’r dyfroedd eto yn ddilyw i ddifa pob cnawd. Pan fydd y bwa yn y cwmwl, byddaf yn edrych arno ac yn cofio’r cyfamod tragwyddol rhwng Duw a phob creadur byw o bob math ar y ddaear.” Dywedodd Duw wrth Noa, “Dyma arwydd y cyfamod yr wyf wedi ei sefydlu rhyngof a phob cnawd ar y ddaear.”

Clywch air bywyd i’n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Genesis 9:8-17

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efengylau yng Nghorff yr Eglwys



✠ Halelwia. Halelwia. Halelwia. ✠ **Halelwia. Halelwia.**
Halelwia. ✠ Iesu, Fab Dafydd, trugarha wrthyf. ✠ **Halelwia.**
Halelwia. Halelwia.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl ✠ Sant Luc.

Gogoniant i ti, O Grist.

Bryd hynny: Cymerodd Iesu y Deuddeg gydag ef a dweud wrthynt, "Dyma ni'n mynd i fyny i Jerwsalem, a chyflawnir ar Fab y Dyn bob peth sydd wedi ei ysgrifennu trwy'r proffwydi; oherwydd caiff ei drosglwyddo i'r Cenhedloedd, a'i watwar a'i gam-drin, a phoeri arno; ac wedi ei fflangellu lladdant ef, a'r trydydd dydd fe atgyfoda." Nid oeddent hwy yn deall dim o hyn; yr oedd y peth hwn wedi ei guddio rhagddynt, a'i eiriau y tu hwnt i'w hamgyffred. Wrth iddo nesáu at Jericho, yr oedd dyn dall yn eistedd ar fin y ffordd yn cardota. Pan glywodd y dyrfa yn dod gofynnodd beth oedd hynny, a mynegwyd iddo fod Iesu o Nasareth yn mynd heibio. Bloeddiodd yntau, "Iesu, Fab Dafydd, trugarha wrthyf." Yr oedd y rhai ar y blaen yn ei geryddu ac yn dweud wrtho am dewi; ond yr oedd ef yn gweiddi'n uwch fyth, "Fab Dafydd, trugarha wrthyf." Safodd Iesu, a gorchymyn dod ag ef ato. Wedi i'r dyn nesáu gofynnodd Iesu iddo, "Beth yr wyt ti am i mi ei wneud iti?" Meddai ef, "Syr, mae arnaf eisiau cael fy ngolwg yn ôl." Dywedodd Iesu wrtho, "Derbyn dy olwg yn ôl; dy ffydd sydd wedi dy iacháu di." Cafodd ei olwg yn ôl ar unwaith, a dechreuodd ei ganlyn ef gan ogoneddu Duw. Ac o weld hyn rhoddodd yr holl bobl foliant i Dduw.

Dyma Efengyl ein Gwaredwr.

Moliant i ti, O Grist.

Luc 18:31-43

Eisteddwn ar gychwyn y bregeth

Pregeth yn y gyfres “Yno bydd dy galon”

“Fab Dafydd, trugarha wrthyf!” | Eneiniad y claf a rhoi olew ac angen

Yr Is-Ddeon

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy’n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,
Dad, Mab ac Ysbryd Glân.
Amen.**

Ymbiliau

Gyda’n holl galon a’n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Defnyddiwn yr ymatebion

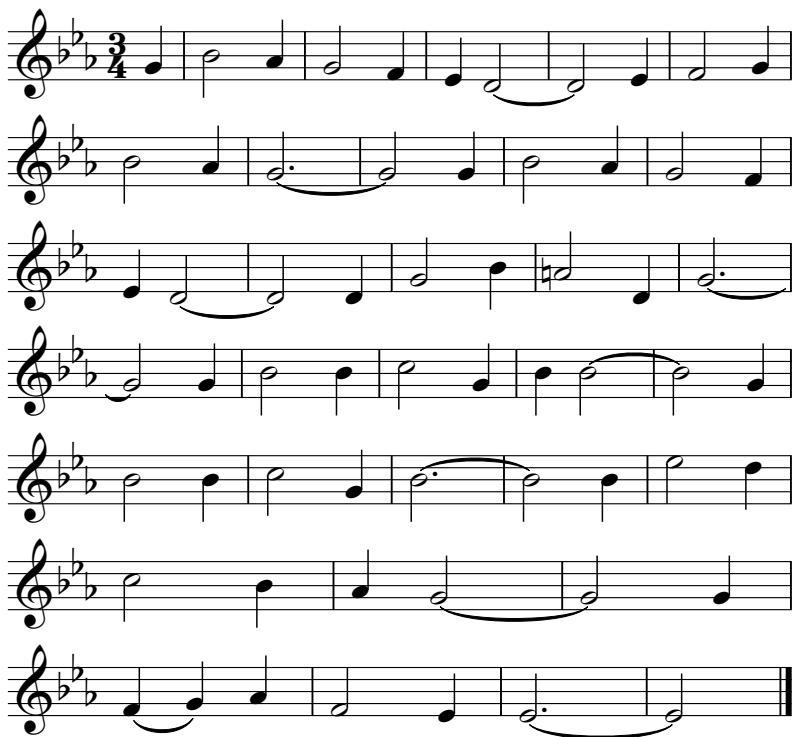
Y O Dduw, yn dy drugaredd,
R **Gwrando ein gweddi.**

Y Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.
R **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

Y ✕ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.
R **A chyfodi mewn gogoniant.**

Y Dad trugarog,
R **Derbyn y gweddïau hyn
er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.
Amen.**

Codwn ar ein traed



Tydi, O Dduw, a beraist
dy foliant ym mhob iaith,
ac ym mhob gwlad a godaist
broffwydi at dy waith;
clyw foliant gwlad y bryniau
ar dafod ac ar dant,
am anfon atom ninnau
golomen Dewi Sant.

Trwy Gymru cerddodd d'Ysbryd
o'i mynydd hyd ei môr,
disgleiria'i blodau hyfyrd
yn llwybrau saint yr lôr;

O luniwr glân yr eirlys
a chennin aur y pant,
gwna di'n bywydau'n ddilys
fel buchedd Dewi Sant.

Y pethau bychain hynny
a welsom ganddo ef,
O dyro ras i'w dysgu
yn awr, er teyrnas nef;
rhag awel bêr Glyn Rhosyn
ffoed niwl pob pleidiol chwant
nes uno Cymru'n rhwymyn
brawdoliaeth Dewi Sant.

Rhoist lamp y Gair i arwain
ein gwlad trwy'r hirnôs ddu,
ar weddi'r saint bu d'adain
tros fywyd Cymru fu;
O Arglwydd Dduw ein tadau,
bydd eto'n Dduw ein plant,
a chadw'n Cymru ninnau
yn Gymru Dewi Sant.

Geiriau

Cynan (Albert Evans Jones; 1895-1970)

Cerddoriaeth | "Penlan"

David Jenkins (1848-1915)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Offrwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Gan mai ef yw ein harchoffeiriad mawr, a'n rhyddhaodd o'n pechodau ac a'n gwnaeth yn offeiriadaeth frenhinol yn dy wasanaethu di, ein Duw a'n Tad.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf.

✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchaf.

Cerddoriaeth

Cymun ar Emyr-Donau Cymreig, Joe Cooper

Parhawn ar ein traed

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytwch; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Gadewch inni gyhoeddi dirgeledd y ffydd:

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deawn â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddu ni a phawb y gweddiwn trostyt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Parhawn ar ein traed

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewylllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. **Amen.**

Tangnefedd

Bydd dy iachád yn ffynnu'n ein calonnau; dy gyfiawnder yn mynd o'n blaenau â'th gorff torredig yn gyflawn mewn tangnefedd.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.
Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.
Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dangnefedd.

Cerddoriaeth

Cymun ar Emyrn-Donau Cymreig, Joe Cooper

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno o'r Afrlladen Sagrafennol yn unig ar hyn o bryd

Motét

Tyrd, Ysbryd Glân, Greawdwr mawr, ymwêl â'th weision ar y llawr; â'th ras cyflenwa oddi fry galonnau'r rhai a greaist ti.

Fe'th elwir y Diddanydd, dawn y Duw goruchaf, ffynnon lawn pob byw, pob cariad, oll ar dân, eneiniaid byw yr Ysbryd Glân.

Trwot rho wybod Ysbryd Duw, fod Duw yn Dad, y Mab yn Dduw, gyda thi'n Drindod, Ysbyrd Glân, Un Duw tragwyddol diwahân.

Gogoniant fo i Dduw y Tad, i'r Mab a ddaeth o farw yn fyw, gogoniant i'r Diddanydd Rhad, i'r Un sy' Dri a'r Tri'n un Duw.

Geiriau

Rabanus Marus (c.780-856)

Efelychiad

Ioan Huw Jones (1843-1910)

Cerddoriaeth

Simon Ogdon

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn



Cofia'n gwlad, Benllywydd tirion,
dy gyfiawnder fyddo'i grym;
cadw hi rhag llid gelynion,
rhag ei beiau'n fwy na dim;
rhag pob brad, nefol Dad,
taena d'adain dros ein gwlad.

Yma mae beddrodau'n tadau,
yma mae ein plant yn byw;
boed pob aelwyd dan dy wenau,
a phob teulu'n deulu Duw:
rhag pob brad, nefol Dad,
cadw di gartrefi'n gwlad.

Gwna'n Sabothau'n ddyddiau'r nefoedd
yng ngoleuni d'eiriau glân;
dyro'r gwlith i'n cymanfaoedd,
gwna ein crefydd fel ein cân:
nefol Dad, boed mawrhad
ar d'Efengyl yn ein gwlad.

Geiriau

Elfed (Howell Elvet Lewis; 1860-1953)

Cerddoriaeth | "Groeswen"

John Ambrose Lloyd (1815-1874)

Parhawn ar ein traed

Gweddi ôl-Gymun

Gweddiwn.

Duw ein Creawdwr, trwy dy rodd y gosodwyd pren y bywyd yng nghanol y baradwys ddaearol, a bara'r bywyd yng nghanol dy Eglwys; bydded i ni, sydd wedi ein porthi wrth fwrdd dy allor, gael ein trawsffurfio gan ogoniant y Groes ac adnabod hyfrydwch tragwyddoldeb; trwy'r un Iesu Grist ein Gwaredwr.

Amen.

Ymadael

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Yn nyddiau eich trallod, yn nyddiau eich llawenydd, ac ar ddydd y farn, arbeded Dduw chi; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Grand Chœur yn D fwyaf, William Augustus Montgomery (1872-1948)

Hysbys



Cysegrïad

Mae'n diolch yn fawr iawn i bawb a baratôdd ar gyfer y Cysegrïad Esgobol ddod, ac i bawb a wasanaethodd yn y Gadeirlan mewn amrywiol ffyrdd mor ddiflino. Roedd yn achlysur bendigedig, a da oedd i'r Gadeirlan allu cynnig croeso teilwng a thwymgalon i westeion a phererinion o bob cwr o Gymru. Bydd lluniau o'r gwasanaeth yn rhifyn yr wythnos nesaf o **O'r Ddarllenfa**.

Croesawu Esgob Cynorthwyol Bangor newydd

Ar ddydd Mawrth 1 Mawrth, mae gwasanaeth esgobaethol yn cael ei gynnal yn y Gadeirlan i groesawu ein Heskob Cynorthwyol newydd, Mary Stallard. Mae croeso i bawb yn y gwasanaeth hwn – ymunwch â ni i groesawu ein Heskob newydd ynghyd â chyfeillion o bob cwr o'r esgobaeth.

Dydd Mercher Lludw

Mae'r Grawys yn cychwyn ar Ddydd Mercher Lludw, 2 Mawrth. Mae hwn yn ddiwrnod pwysig i bob un ohonom wrth i ni ddechrau tymor o edifeirwch, hunan-ymwadu, astudio ac elusengarwch. Dethlir dau Gymun yn y Gadeirlan ar Ddydd Mercher Lludw – ein Cymun dyddiol arferol am 12.30pm, a Chymun ar Gân gyda phregeth am 5.30pm. Bydd llwch yn cael ei arddodi yn y ddau wasanaeth. Ar ddyddiau Mercher dilynol yn y Grawys, byddwn yn cerdded ac yn

gweddïo Gorsafoedd y Groes, gyda cherddoriaeth, am 7.30pm. Gwnewch ymdrech i fynychu defosiynau'r Grawys dros yr wythnosau nesaf.

Siopa

Yn dilyn y sêl llwyddiannus o stoc Nadoligaidd y siop ym mis Rhagfyr, mae sêl arall yn cael ei gynnal ar ôl gwasanaethau'r Sul ar hyn y bryd.

Dydd Gweddi'r Byd

Tro'r Gadeirlan yw hi i groesawu eglwysi a chapeli Bangor i wasanaeth iaith Gymraeg Dydd Gweddi'r Byd y ddinas ddydd Gwener am 11am.

Datganiadau Paned

Pob dydd Iau

11.15am am 45 munud

Paned a chacen o 10.45am

Canodd Sarah Jones yn hyfryd yn natganiad yr wythnos ddiwethaf. Mae rhaglen lawn ar gyfer y tymor cyfredol yn rhifyn newydd **Buchedd Bangor**.

3 Mawrth | Georgia Payne |

Trwmped

Clas

Gweler y rhaglen a'r manylion cysylltu Zoom yn **Buchedd Bangor**.

7 Mawrth

Yr Is-Ddeon mewn sgwrs â Jordan Hillebert am fywyd a gwaith y diwinydd Henri de Lubac

Ein gweddi

Ein hesgobaeth Mary, Esgob Cynorthwyol Bangor

Yn glâf Penny; Peter; Joan Cruyton; Dixon Tse; Lis Perkins

A fu farw'n ddiweddar José Antonio;

Josephine Palmer; Paul Jones

Gŵyl goffa —

Yr wythnos

Dydd Llun

11am–3pm Cadeirlan ar agor i bawb

12.30pm Cymun Bendigaidd | Holy Eucharist

Dydd Mawrth

*Nid oes Cymun Bendigaidd am
12.30pm*

2.30pm Cymun Bendigaidd ar Gân yn ddiofryd i Ddewi Sant | Choral Holy Eucharist votive of Saint David

Yn F | in F, Sumsion
O Ddewi Sanctaidd, Wynn Jones
Bryn Calfaria, Vaughan Williams

2 Mawrth | Dydd Mercher Lludw

12.30pm Cymun Bendigaidd ag Arddodi Lludw | Holy Eucharist with the Imposition of Ashes

Missa Fons bonitatis
Miserere omnium, Domine

5.30pm Cymun Bendigaidd ar Gân ag Arddodi Lludw | Choral Holy Eucharist with the Imposition of Ashes

Y Canon dros Fywyd Cynulleidfaol yn pregethu | The Canon for Congregational Life preaching
Mass for Four Voices, Byrd
Miserere Mei, Allegri
In Manus Taus, Tallis

Dydd Iau

11.15am Coffee-break Recital

12.30pm Cymun Bendigaidd | Holy Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Tomkins
Gwasanaeth Fauxbourdon |
Fauxbourdon Service, Morely
Remember not Lord our offences,
Purcell
Voluntary in A minor, Boyce

Dydd Gwener

11am–3pm Cathedral open to all

11am Gwasanaeth Ecwmenaidd Dydd Gweddi'r Byd

12.30pm Cymun Bendigaidd | Holy Eucharist

Dydd Sadwrn

11am–3pm Cathedral open to all

12.30pm Cymun Bendigaidd | Holy Eucharist

6 Mawrth | Sul Cyntaf y Grawys

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaidd ar Gân

Yr Is-Ddeon yn pregethu
Aus tiefer Not, Walther
Cymun yn y Modd Prygiaidd, Wood
O brynwr mawr y byd, Goss
Aus der Tiefe, Bach

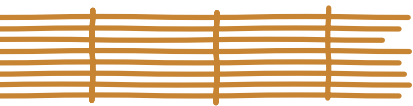
11am Choral Holy Eucharist

The Sub-Dean preaching
O Lamm Gottes unschuldig, Bach
Communion Service in D, Vaughan Williams
Wash me thoroughly, Wesley
Aus der Tiefe rufe ich, C. P. E. Bach

3.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Tomkins
Yn E Ilieaf | in E minor, D. Purcell
Hear my prayer, Purcell
Prelude and Fugue in F Sharp Minor,
Buxtehude

Cefnogaeth



Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswllt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio'ch cerdyn neu'ch ffôn.

3 Rhowch rodd arian parod yn un o'r basgedi casglu rhoddion yng nghefn Corff yr Eglwys heddiw.

4 I sefydlu rhodd Debyd Uniongyrchol misol, gyda'r opsiwn i ychwanegu Cymorth Rhodd, chwiliwch ar-lein am "Eglwys yng Nghymru Rhoi yn Syth" a dewis "Bro Deiniol" o dan "Buddiolwr".

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol Deiniol Sant ym Mangor

Esgob ac Archesgob Cymru
Y Parchedicaif Andrew T. G. John

Is-Ddeon

Canon Siôn B. E. Rhys Evans

sionrhys.evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol

Canon Tracy Jones

tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd

Joe Cooper

joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd

Martin Brown

martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinidog Teulu

Naomi Wood

naomiwood@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos

Simon Taylor

simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Clerc y Cabidwl

Robert Jones

robertjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritus

Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan

Y Parchg Ddr John Prysor-Jones, y Tra Pharchg

Athro Gordon McPhate, y Parchg Peter Kaye

Darlennydd

Elma Taylor

Rhif elusen 1158340

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff rhai o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook o gamera ym mhen dwyreiniol Corff yr Eglwys sy'n wynebu'r dwyrain, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn gyfystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlledu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llythoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Ar y clawr mae rhan o dorlun pren o'r Das Plenarium i Grist yn iacháu gan Hans Schüpflein (c.1480-c.1540) yn yr Amgueddfa'r Met.

